

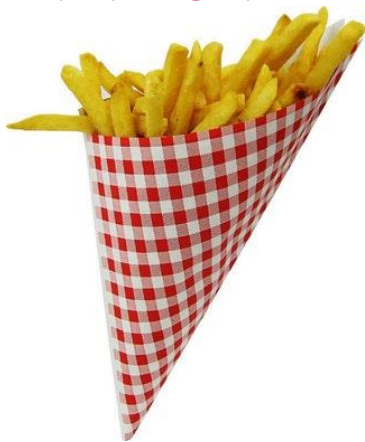
Zakje patat duurder door droogte en hitte? Onzin!

De droogte en de hitte houden aan en dus klinken de eerste waarschuwingen al dat alle groente en fruit duurder wordt. Maar dat klopt niet. Patat zou bijvoorbeeld zelfs goedkoper moeten worden.

PEET VOGELS ELLEN DEN HOLLANDER – 28 juli 2018

ZEVENBERGEN

En toch klinkt het zo logisch, hogere prijzen voor de piepers. Aardappeltelers zien hun oogst in de grond verschrompelen. De aardappels

blijven klein en dus komen er straks minder kilo's uit de grond. En minder aanbod leidt tot een hogere prijs. Toch?

De werkelijkheid is anders, zegt Teun de Jong, voorzitter van de Nederlandse Akkerbouw Vakbond (NAV). „Zo'n 80 tot 90 procent van de aardappelen voor de patatfabrikanten wordt op contract geteeld. De prijs die de boeren krijgen, ligt dus vast." En daarmee dus ook de prijs die de fabrikanten betalen voor de aardappelen.

En al dreigt schaarste, de boer krijgt geen hogere prijs. Sterker nog, de prijs die boeren dit jaar krijgen voor hun contractaardappelen is zelfs lager dan in 2017. „Vorig jaar kregen de boeren gemiddeld elf cent voor een kilo aardappelen. Toen was de oogst heel goed en daalden de prijzen op de vrije markt naar drie cent per kilo. De patatfabrikanten hebben toen de prijs voor dit jaar verlaagd naar tien cent per kilo", zegt De Jong. Dat betekent dat de prijs voor patat zelfs lager kan worden dan nu.

Oogst

Bij de Vavi, de branchevereniging van de aardappelverwerkende industrie, wagen ze zich niet aan een prijsvoorspelling. „We weten niet hoe de oogst uiteindelijk gaat uitpakken. Als het gaat regenen, kan de oogst nog meevallen", zegt Hylke Brunt, secretaris van de Vavi. Hij erkent dat een groot deel van de inkoop tegen een vaste prijs gebeurt. Maar als er te weinig wordt geleverd, zal er op de vrije markt moeten worden bijgekocht. En die prijzen kunnen wel hoger liggen.

De Jong erkent dat effect, maar op de prijs is het volgens hem verwaarloosbaar. „Van een kilo aardappelen maak je ongeveer een pond friet. In een bakje bij de snackbar zit zo'n 100 gram friet. Dat is dus iets meer dan twee cent aan aardappels. Als de aardappelprijs verdubbelt, praat je over een prijsstijging van twee cent per bakje friet. Dat is vrijwel niks op de totale verkoopprijs. Een prijsverhoging met als argument de droogte slaat nergens op."

De marge die supermarkten maken op verse producten zijn behoorlijk hoog. Voor groenten en fruit moet je ongeveer 40 procent marge rekenen,

voor aardappelen zeker 25 procent, schat Paul Moers, kenner van de detailhandel en de supermarktketens. Patat duurder maken vanwege een lagere oogst is dus een onzinverhaal, vindt hij. „Het is logisch dat prijsverhogingen van de grondstoffen worden doorberekend, maar het gaat om een fractie van de kosten. Die staan in geen verhouding tot de verhogingen die soms worden doorgevoerd met het excuus dat de aardappelen duurder worden.”

Dat geldt ook voor de prijs van bier of een brood. Gerst, de grondstof voor bier, is bijvoorbeeld achttien cent duurder geworden de afgelopen maanden. „Van een kilo gerst wordt zes liter bier gemaakt. Als gerst achttien cent duurder wordt, betekent dat per glas bier iets meer dan een halve cent prijsverhoging”, rekent De Jong voor.

Prijsafspraken

En wat voor aardappelen en granen geldt, gaat ook op voor groente. „Ook daar is 80 tot 90 procent contractteelt. Vooral wie levert aan de conservenindustrie werkt met vaste prijzen. Ook grote supermarktketens hebben vaak vaste prijsafspraken met hun telers.

De klanten van de groenteboer zijn mogelijk wel duurder uit. Telers verkopen meestal niet hun hele oogst op contract. Een deel van de oogst gaat op de vrije markt naar handelaren. En groenteboeren kopen weer vaker in bij die handelaren. De prijzen op de vrije markt fluctueren met de vraag en het aanbod. Als de oogsten tegenvallen, stijgen de prijzen. Handelaren zullen die hogere prijs wel direct doorberekenen aan hun afnemers.